

Rapport - Nordisk Hovedstadskonference for kultur og idræt i Reykjavik den 23. - 26. september 2024

19. februar 2025

Sagsnummer
2024-0347463

Dokumentnummer
2024-0347463-13

Deltagerne i Nordisk Hovedstadskonference for kultur og idræt var borgmestere, kulturudvalgsmedlemmer og embedsfolk fra Helsinki, Stockholm, Torshavn, Mariehamn, Oslo, Reykjavik og København.

Deltagere fra København: Mia Nyegaard, Andreas Keil, Frederik Kronborg, Mathilde Kastbjerg, Kashif Ahmad, Niels Peder Ravn, Stine Finne Toft og Ulla Krag.

Embedsfolk: Aravni Jakobsen, Mads Kamp Hansen og Kim Natour Svendsen.

Formål

De nordiske konferencer om kultur og idræt har til formål at samle ny inspiration og erfaringsudveksle på tværs af landegrænser. Kultur- og fritidsområdet i hovedstæderne, som deltager i konferencen, har mange fællestræk, som ikke eller i begrænset omfang findes til andre byer i de enkelte lande.

Alle hovedstæderne har i forskelligt omfang og karakter kultur- og fritidspolitikker med tilhørende handleplaner.

Traditionelt set har de nordiske konferencer været delt inden for samme forvaltningsmæssige og politiske område – hhv. idræt og kultur. Reykjavik valgte i år at konferencen blev afholdt på tværs af idræt og kultur.

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter
Folkeoplysning
Nyropsgade 1
1602 København V

EAN-nummer
5798009780362

I Oslo, Stockholm og Helsinki er idræt og kultur fordelt på to politiske udvalg, mens der er fælles udvalg for København, Reykjavik, Torshavn og Mariehamn.

Program og hovedkendskaber

Mandag den 23. september 2024:

Velkomstarrangement for deltagerne i Nordisk Hovedstadskonference.

Tirsdag den 24. september 2024: Nordisk hovedstadskonference om kultur

Afholdt: Søfartsmuseet i Reykjavik Grandagarður 8, 101 Reykjavik

TEMA: Kultur, kreativitet og entreprenørskab i globaliseringens tid

Programmet var:

- Kl. 9.30 Godmorgen og velkommen til Reykjavik v. Skúli Helgason, formand for Kultur- og Idrætsrådet
- Kl. 9.40 Reykjavik — en by, som kunstnere kan lide at bo og arbejde i v. Adda Rúna Valdimarsdóttir, afdelingsschef for kultur
- Kl. 10.30 Iceland airwaves og Industry days v. Ása Dýradóttir, projektleder Music City Reykjavik
- Kl. 11.00 Entreprenør, Haraldur Thorleifsson
- Kl. 13.30 Besøg i RVK-studio v. Baltasar Kormákur, skuespiller, producer og instruktør byder gruppen velkommen
- Kl. 15.30 Besøg i center for Design og Arkitektur v. Helgadóttir direktør for Island Design og Arkitektur byder gruppen velkommen

Hovedindsigter

Flere byer er udfordret af arealknaphed og behov for billige m² til kultur- og fritidsformål, særligt til udøvende kunstnere.

Arealknapheden giver sig udtryk i, at der er kamp om pladsen til både private og offentlige formål.

Iværksætteren Haraldur Thorleifsson fortalte, at Reykjavik Kommune foretager strategiske opkøb af ejendomme og i kortere perioder (2-3 år), og stiller dem til rådighed for (kulturelle) iværksættere til ¼ af markedsløjen. Udover den økonomiske støtte er der en væsentlig synergi i at etablere kunstneriske miljøer.

Et andet eksempel er omdannelse af et nedlagt landbrug udenfor centrum af Reykjavik, der var overgået til kommunalt ejerskab og omdannet til udstillingsfaciliteter og golfklub.

I Stockholm samarbejder kommunen med private developere ift. at udvikle nye byområder også med kulturelle aktiviteter/faciliteter og har brugt GIS-kort meget aktivt til at understøtte politiske drøftelser om, hvor i kommunen der er behov for kultur2.

Besøget i filmbyen RVK studio gav et indblik i arbejdet med strategisk tiltrækning af udenlandske filmproduktioner til Island. Ejeren Baltasar Kormákur fortalte om studierne tilbliven og samspillet mellem en filmfond, private og kommunale aktører.

Onsdag den 25. september 2025: Fællesmøde mellem kultur og idræt

Afholdt: Multihus, Úlfarsbraut 126, 113 Reykjavík

Programmet var:

- Kl. 09.30 Besøg Multihus i Úlfarsbraut v. Maddý Sigurðardóttir, arkitekt
- Kl. 10.00 Erfaringsudveksling mellem hovedstæderne (oplæg af hver hovedstad)

Hovedindsigter

Mange hovedstæder bygger i stigende faciliteter, der går på tværs af sektorer - skole, idræts og i et vist omfang også kulturformål.

Multihus i Úlfarsárdal er et eksempel på en sådan facilitet. Huset rummer indskoling, indendørs idrætsfaciliteter, udendørs hel-årssvømme-faciliteter og udendørs ministadion og øvrige fodboldbaner. Stedet fungerer som samlingspunkt for kultur- og fritid i det byudviklingsområde med ca. 10.000 indbyggere, som faciliteten ligger i.

Onsdag den 25. september 2024: Nordisk hovedstadskonference for idræt

Programmet var:

- Kl. 13.00 Fritidskortet v. Jóhanna Garðarsdóttir, afdelingsleder for information og udvikling
- Kl. 13.45 Det kræver en by at opdrage et barn, Breiðholtsverkefnið, Jóhannes Guðlaugsson, projektleder
- Kl. 14.30 Inklusion i idræt v. Birta Björnsdóttir, projektleder for menneskerettigheds- og uddannelse hos Reykjavík Idrætsforening
- Kl. 17.00 Golf på Island og Korpúlfsstaðir's historie

Hovedindsigter

Mange byer er i gang med at anlægge nye idrætsfaciliteter. De mindre byer har fokus på at opføre opvisningsfaciliteter, der imødekommer kravene fra de internationale sportsforbund. Oslo og Stockholm har politisk vedtagne strategier for nyanlæg. Reykjavik har arbejdet med en videnskabeligt baseret scoringsmodel til dialog med interessenter og politisk. Herudover havde Iceland Design and Architecture arbejdet med "Nordic Design Atlas", som showcases for godt samspil mellem natur og benyttelse.

Bæredygtighedsdagsordenen fylder på tværs af byerne med fokus på renovering/nybyg, flerbrug, infill og kapacitetsudnyttelse.

Flere byer arbejder med at få børn aktiveret idræts- og i nogle tilfælde kulturaktiviteter. I alle byer var der et samarbejde med det organiserede idrætsliv, og kommunerne spiller en aktiv rolle i brobygningen i foreningerne. I Reykjavik var der et stærkt samarbejde mellem skoler og idrætsforeninger.

Reykjavik har udviklet et "recreation card", hvor alle børn i alderen 6-18 år har ret til 75.000 ISK svarende til 500 euro pr. år som tilskud til at gå til fritidsaktiviteter. Beløbet er afstemt efter, at det skal være muligt at gå til én idrætsgren, uden at forældrene skal betale. Baggrunden for dette generelle tilskud er, at Island historisk har oplevet store udfordringer med, at børn og unge ikke var foreningsaktive i deres fritid og i højere grad hang ud på gader og stræder.

I et københavnerperspektiv skal støtteomfanget på ordningen imidlertid også vurderes ud fra, at det er betydeligt dyrere at være medlem af f.eks. en fodboldklub i Reykjavik end i København, hvor en stor del af støtten kanaliseres direkte til foreningen f.eks. i form af gratis adgang til faciliteter. Der synes også at være en mere udbredt kultur med frivillige frem for betalte trænere.

Torsdag den 26. september 2024: Reykjaviks idrætscentrum

Afholdt: Laugardalshöll

Programmet var:

- Kl. 9.20 Guidet rundtur i området v. Stefán Pálsson, historiker og byrådsmedlem
- Kl. 10.30: Betydningen af udendørsaktiviteter / udendørs læring i bysamfundet v. Dr. Jakob Frimann Þorsteinsson
- Kl. 11.15: Refleksioner af en kunstner om samspillet mellem kultur og sport i en moderne by.

Hovedindsigter

Laugardalshöll er centrum for den organiserede idræt i Reykjavik og Island og rummer bl.a. nationalstadion, national indendørsarena, atletikhal, svømmehal, friluftsbad. Hertil kommer en lang række breddefaciliteter. Faciliteterne bruges året rundt til træning og opvisning.

Jakob Frimann Þorsteinsson gav et indblik i forskning i samspillet mellem udendørs aktiviteter, storby og trivsel. Der ses klare sammenhænge mellem børn og unges trivsel og aktive udendørsinteresser. Der er store forskelle mellem hovedstæderne, hvor København hører til i den mere urbaniserede ende af skalaen.

Regnskab:

Flybilletter: 41.249 kr.

Hotel: 100.149 kr.

Lokal transport: 5.795 kr.

Forplejning: 8.883 kr.

Gaver: 455 kr.